

ситуаціях, у тому числі і військовий час.

Цій же меті служить і декларація промислової безпеки небезпечного виробничого об'єкту, де представляються результати всесторонньої оцінки ризику аварій, аналізу достатності заходів, що приймаються, по запобіганню аваріям і по забезпеченню готовності експлуатації небезпечного виробництва об'єкту.

Тому на випадок різних надзвичайних ситуацій повинні розроблятися практичні рекомендації по відновленню працездатності об'єктів і їх елементів.

Тому на кожному об'єкті, особливо підвищеною безпеки, необхідно:

1. Виявляти зовнішні джерела надзвичайних ситуацій і оцінювати їх можливі наслідки.

2. Призначати відповідальних за виконання заходів щодо безпеки, встановлювати їх права і обов'язки.

3. Розробляти інструкції, положення по підвищенню стійкості функціонування об'єкту в надзвичайних ситуаціях.

4. Розробляти і реалізовувати заходи по підвищенню стійкості об'єкту і життєдіяльності персоналу.

5. Розробляти план дії при виникненні надзвичайних ситуацій, а також по підвищенню стійкості функціонування об'єкту в мирний і військовий час.

В Україні є всі передумови до можливості її стійкого розвитку, але в даний час вони не реалізовані в необхідному заході. Це зайвий раз підтверджують події, роки, що відбуваються у всі часи, – повені, пожежі, аномальні погодні умови і ін.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Рябинин И. А. Надежность и безопасность структурно-сложных систем. – СПб: Политехника, 2000.

2. Махутов Н.А., Гаденин М.М. Научные исследования и подготовка специалистов по обеспечению защищенности критически важных объектов. Машиностроение и инженерное образование. – 2004 - № 1.

3. Демиденко Г.П. Защита объектов народного хозяйства от оружия массового поражения: справочник / Г.П. Демиденко, Е.П. Кузьменко, П.П. Орлов, В.А. Пролыгин, Н.А. Сидоренко. – К.: Вища школа, 1987 (1989).